

LÍNIA DIRECTA

amb la Campanya de Normalització Lingüística

II

Palma
1992

Línia Directa

© Aina Moll

Producció: Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Fotocomposició: Documenta Balear s.a.

Impressió: Antoni Rotger

Dipòsit Legal: PM-1.364/1991

XIII

El català als congressos internacionals

Amb motiu d'un incident ocorregut durant un congrés internacional celebrat a Palma, hem rebut una pluja de queixes i comunicacions que van des del ciutadà que el protagonitzà, fins al grup parlamentari que adreçà preguntes al Govern Balear sobre el cas, passant per ciutadans que n'han tingut notícia i que ens en demanen informació, opinió, i també "intervenció, si està en les vostres mans evitar que es repeteixin fets com aquest".

Com que el ciutadà afectat ja donà compte del fet per mitjà de la premsa, i els grups parlamentaris tenen més força que **Línia Directa** davant el Govern Balear, la nostra resposta va adreçada al grup de ciutadans desitjosos d'orientació.

Els fets

1. Els organitzadors del **Congrés Internacional de Turisme i Medi Ambient**, celebrat el mes de novembre, van establir un servei de traducció simultània Castellà-Francès-Anglès-Alemany. Tenim entès que hi hagué congressistes que s'expressaren també en portuguès i en italià, i la seva intervenció no va ser traduïda, però ningú els posà objeccions a l'ús de la seva llengua.

2. Quan un congressista mallorquí començà una intervenció en català, la persona que presidia la sessió l'interrompé per demanar-li que la fes en castellà. Hi ha qui interpreta que "ho demanà per favor" i qui pensa (com el congressista afectat) que "ho imposà".

3. La queixa pública del congressista mallorquí ha provocat la indignació de molta gent sensibilitzada pel recobriment de la nostra llengua, i l'adolorida sorpresa dels criticats. Segons aquests darrers, la seva actuació va ser impecable. "Des del respecte més absolut a la llengua catalana i a la normativa legal vigent", els

organitzadors consideraren que, tractant-se d'un congrés internacional, era aconsellable "l'ús de l'altre idioma oficial de la Comunitat: el castellà". I la presidència de la sessió es va considerar en el dret (i tal vegada fins i tot en el deure!) de demanar a qui s'expressava en català que ho fes en castellà, per facilitar la comunicació.

La nostra opinió

El fet és, al nostre entendre, francament lamentable. I ho és encara més per la circumstància, que sembla evident, que no va ser efecte de mala intenció per part de ningú, sinó per simple inèrcia d'una situació diglòssica assumida com a normal per part dels organitzadors i de la presidència de la sessió.

És ver que els organitzadors d'un congrés internacional tenen l'obligació d'establir un servei de traducció simultània, del qual no pot faltar la llengua oficial del territori on se celebra; de fer saber en les circulars prèvies al congrés quines seran les llengües oficials d'aquest, i de procurar que l'ús de llengües no oficials no ocasioni conflictes entre els congressistes. El gran error dels organitzadors va ser no tenir en compte que **la llengua oficial pròpia del territori on se celebrava el congrés era el català**. Per tant, aquesta llengua no podia faltar entre les oficials que són objecte de traducció simultània (encara que només fos per traduir els discursos de les autoritats illenques, que segons la correcta normativa del Govern Balear s'han d'expressar en català). La segona que no hi podia faltar era, naturalment, el castellà; però el fet que tots els mallorquins sàpiguen castellà no permet de cap manera privar la nostra llengua d'una presència que li és deguda, en un àmbit internacional on té poques ocasions de fer conèixer la seva existència i el seu caràcter de llengua de cultura plena. (Així actuàrem ja els organitzadors del 14è Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques, celebrat a Palma l'abril de 1980, on tots els papers de l'organització estaven redactats en català, castellà i francès, i on els congressistes —catalans i estrangers— usaren el català tant com volgueren.)

D'altra banda, és ver que la mesa tenia l'obligació de procurar que cap congressista es pogués sentir incòmode per l'ús d'una llengua que no figurava entre les oficials del congrés (si no va impedir l'ús del portuguès i l'italià per part d'altres congressistes, deu ser perquè no sabia si aquests dominaven prou el castellà per expressar-s'hi). El seu gran error va ser considerar que tal incomoditat s'havia d'evitar privant un congressista de l'ús d'una llengua ja injustament marginada. Hi ha recursos d'emergència, indispensables en una situació com aquella —un resum de la intervenció, fet en castellà quan l'intervinent acabàs de parlar, per exemple.

"La moral d'aquesta història" és ben clara: **la llengua catalana**, com a pròpia de les Illes Balears, **no pot faltar en els actes de caràcter internacional** que es facin a les nostres Illes. És ver que això n'encareix l'organització, però també la insularitat ens encareix els viatges... En tot cas, allò que l'encareix no és **haver d'incloure el català en la traducció simultània**, sinó **haver-hi d'incloure dues llengües oficials, en lloc d'una**. I estic segura que ningú pretindrà que aquest encariment justificaria que se suprimís el castellà en un congrés... - A. M. (3/2/92)